

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Heusden
Officiële naam regeling	Nota hondenbeleid gemeente Heusden 1997
Citeertitel	Nota hondenbeleid gemeente Heusden 1997
Besloten door	gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	Milieu en afval

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Grondslagen

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel gemeenteraad
1-12-1997		nieuwe regeling	28-10-1997 De Scherper, 29-10-1997	28-10-1997 De Scherper, 29-10-1997	B199712156

Nota hondenbeleid gemeente Heusden 1997

INHOUD:

1.	Inleiding.....	1
2.	Probleemstelling.....	2
3.	Doelstelling.....	3
4.	Het wettelijk kader.....	4
5.	Maatregelen.....	6
5.1	Beïnvloeding houding en mentaliteit.....	6
5.2	Handhaving.....	6
5.3	Overige ondersteunende maatregelen.....	8
5.3.1	Hondenpoepbakken.....	8
5.3.2	Uitlaatvelden.....	8
5.3.3	Verboden terreinen/bebording.....	9
5.3.4	Nieuwe woonwijken.....	9
5.3.5	Hondenpoepzuiger.....	9
5.3.6	Registratie en identificatie honden.....	10
5.3.7	Controle hondenbelasting.....	10
5.3.8	Voorlichting.....	11
6.	Financieel beleid.....	12
7.	Uitvoering.....	13
8.	Overzicht uit te voeren acties.....	14

Bijlagen:

A.	Hondenbeleid voormalige gemeenten.....	15
B.	Communicatiecampagne.....	18
C.	Kosten-opbrengstenplan hondenbeleid voor 1998.....	21

1. Inleiding.

Dat Nederland behoort tot de meest dichtbevolkte gebieden ter wereld behoeft geen nader betoog. Hierdoor ontstaan er problemen die in landen met een geringere bevolkingsdichtheid niet aan de orde zijn. Een beperkter wordende (schaarse) openbare ruimte krijgt meer functies die strijdig met elkaar kunnen zijn. Tevens is er sprake van een toenemende individualisering van onze samenleving, met steeds meer aandacht voor de leefkwaliteit. Eén en ander gaat gepaard met het toenemen van regelgeving, procedures e.d.

Problemen en irritaties die ontstaan liggen veelal in de sfeer van overlast en hinder die wordt ondervonden door het gedrag van de ander. Maatschappelijk gezien zijn verantwoordelijkheidsgevoel en rekening houden met elkaar sleutelwoorden voor een betere toekomst.

Indien er problemen dreigen te ontstaan die qua aard en omvang zodanige vormen aannemen dat er sprake is van een maatschappelijk probleem is het de taak van de overheid om regulerend op te treden. Overlast door hondenpoep wordt als grootste ergernis beschouwd en staat reeds jaren op de eerste plaats als overlast die burgers irriteert. In de gemeente Heusden is dat niet anders. Hondenpoep wordt ervaren als een inbreuk op een plezierige leef- en woonomgeving. Met grote regelmaat komen dan ook brieven en telefoontjes binnen met het verzoek om "iets" aan deze problematiek te doen. Daarom, en omdat de vergroting en het behoud van leefbaarheid in de kernen voor ons centraal staat, hebben wij deze nota ontwikkeld.

In de nota worden alleen de hoofdlijnen inzake het te voeren hondenbeleid voorgesteld. Allereerst zal daarover discussie en besluitvorming moeten plaatsvinden. Een nadere uitwerking zal, na deze noodzakelijke besluitvorming, zo spoedig mogelijk plaatsvinden in een zogenaamd uitvoeringsplan. In dit uitvoeringsplan zullen de te nemen maatregelen gedetailleerd worden uitgewerkt.

2. Probleemstelling.

Mensen hebben een hond uit eigen belang en/of uit genoegen. Dit houdt in, dat men zelf voor het dier verantwoordelijk is en anderen geen overlast behoort te bezorgen. Er zijn hondenbezitters, die hun verantwoordelijkheid ten opzichte van anderen en de gemeenschap ten volle kennen, maar wij constateren ook dat er ook veel zijn bij wie dat niet of niet geheel het geval is. Daarom is het verantwoord om aan te geven, aan welke regels alle hondenbezitters zich tenminste moeten houden en wat er nodig of wenselijk is om de overlast of hinder terug te dringen en te minimaliseren. Benadrukt wordt dat dit soort regels er in eerste instantie dus niet zijn om hondenbezitters te "plagen", maar om uiteindelijk bij te dragen aan verbetering van de kwaliteit van de woonomgeving.

Om een goede balans aan te brengen in de maatregelen ter bestrijding van de overlast van hondenpoep, is het van belang vast te stellen waar men zich aan stoort. Uit de vele onderzoeken hieromtrent, en de hiermee gepaard gaande publiciteit, blijkt dat hier landelijk geen verschil in zit.

- Allereerst ergert men zich aan het feit, dat hondenbezitters menen dat zij hun viervoeter los kunnen laten lopen om maar ergens (maar vooral buiten de eigen tuin) zijn of haar behoefte te laten doen.
Ook het feit dat bazen of bazinnen hun hond "overal" maar laten zitten en vervolgens menen dat zij de productie van hun eigen huisdier gewoon op de stoep of ander domein kunnen laten liggen, wekt behoorlijk wat wrevel.
Kortom: men ergert zich aan deze mentaliteit en het soms weinig sociaal gedrag van menig hondenbezitter, die daarbij tevens blijkt geeft zijn of haar verantwoordelijkheid niet te willen nemen.
- Voorts ergert men zich aan de aanwezigheid van hondenpoep op openbaar gebied binnen de bebouwde kom.
De bekende voorbeelden van ergernis zijn:
 - * hondenpoep op stoepen, straten enz.
Kortom op plaatsen (verharding in het openbaar domein) waar men een flink risico loopt om in een ferme hoop te trappen.
Voorts vinden veel mensen hondenpoep op de stoep en straat "geen gezicht";
 - * hondenpoep op trapveldjes en speelterreintjes.
Het is een bekende bron van ergernis als kinderen thuiskomen met hondenoep aan de schoenen of kleren;
 - * hondenpoep in plantsoenen.
Een enkele hoop lijkt op zich niet zo bezwaarlijk, maar als meerdere personen daar zo over denken dan ontstaat er al snel een "uitlaatstraatje". Afhankelijk van weer en jaargetijde treedt er daarenboven nog stank en vliegen overlast op.

Conclusie: mensen storen zich aan a-sociaal gedrag van de hondenbezitter en aan hondenpoepoverlast in de bebouwde kom.

3. Doelstelling hondenbeleid in de gemeente Heusden.

De doelstelling van de te nemen maatregelen en actie is dan ook:

Wanneer een hond poept, moet worden bewerkstelligd dat de eigenaar of houder deze hondenpoep op verantwoorde wijze opruimt, tenzij de hond heeft gepoept op speciaal daartoe door de gemeente aangewezen plaatsen.

4. Het wettelijk kader.

Het wettelijk kader voor het te voeren hondenbeleid wordt, behoudens de heffingsgrondslag voor de hondenbelasting, gevormd door de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de APV van de onze gemeente is het volgende opgenomen:

Art. 2.4.16 Loslopende honden, verboden plaatsen, identificatie

Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:

- a. binnen de bebouwde kom op de weg zonder die hond aangelijnd is;
- b. op een voor het publiek toegankelijk en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door burgemeester en wethouders aangewezen plaats;
- c. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een door middel van tatoeage aangebracht identificatiemerk, die de eigenaar of houder duidelijk doen kennen.

Art. 2.4.17 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar, houder of verzorger van een hond alsmede hij die een hond onder zijn hoede heeft, is verplicht indien de hond zich op een weg of op een voor het publiek toegankelijke plaats, behoudens daartoe door burgemeester en wethouders aangewezen plaatsen bevindt, ervoor te zorgen dat die hond zich niet van zijn uitwerpselen ontdoet.
2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven, indien de eigenaar, houder of verzorger van een hond alsmede hij die een hond onder zijn hoede heeft, er voor zorgdraagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Toelichting:

Artikel 2.4.16 beperkt het loslopen van honden op de weg (door de omschrijving van het begrip "weg" vallen hieronder ook parken, plantsoenen e.d.).

Aan dit artikel ligt in zijn algemeenheid het motief van de voorkoming en bestrijding van overlast ten grondslag. In het bijzonder heeft dit artikel de volgende bedoelingen:

- a. de bescherming van de verkeersveiligheid, die door loslopende honden in gevaar kan worden gebracht;
- b. het voorkomen van beschadiging aan eigendommen van derden;
- c. het voorkomen van hinder voor voetgangers;
- d. het bestrijden van verontreiniging (speelplaatsen, zandbakken e.d.);
- e. het tegengaan van verspreiding van besmettelijke veeziekten;
- f. het voorkomen van schade en dierenleed, welke worden veroorzaakt doordat loslopende honden en andere dieren en wel met name schapen en kippen naar het leven staan.

Als in strijd met het in bovengenoemd artikel neergelegde verbod loslopende honden worden aangetroffen, biedt artikel 125 van de Gemeentewet (bestuursdwang) de mogelijkheid deze gevangen te nemen en over te dragen aan een door burgemeester en wethouders aangewezen asiel.

In artikel 2.4.17 ligt tevens besloten dat de hondenpoep uit de goot verwijderd dient te worden, omdat:

- a. er in de huidige woonwijken geen duidelijk onderscheid meer is in de goot en de weg;
- b. hondenpoep in de goot ook overlast bezorgt (spelende kinderen, fietsers e.d.);
- c. hondenpoep in de goot een smerig aanblik geeft;

d. hondenpoep in de goot bij een gescheiden rioolsysteem het oppervlaktewater verontreinigd.

5. Maatregelen.

Om het probleem van de hondenpoep aan te pakken, zijn allerlei maatregelen en oplossingen denkbaar. Enerzijds moeten de maatregelen en oplossingen verantwoord, zinvol en effectief zijn; anderzijds moeten de maatregelen zeker niet leiden tot overdreven regelgeving. Voorts moeten de maatregelen en oplossingen financieel haalbaar zijn.

Kijkend naar de geschetste probleem- en doelstelling, zijn wij tot een samenstel van maatregelen gekomen die naar onze mening voldoende effectief, evenwichtig en verantwoord zijn. In het navolgende worden deze maatregelen beschreven. Vervolgens wordt de financiering van deze maatregelen belicht. Tenslotte wordt uiteengezet dat voor de uitvoering van deze maatregelen nog een uitvoeringsplan zal moeten worden opgesteld.

De voorgestelde maatregelen zijn:

5.1 Beïnvloeding houding en mentaliteit.

De norm dat het bevuilen en bevuild laten van stoepen, speelterreintjes, plantsoenen e.d. ongewenst danwel a-sociaal gedrag is, moet sterk worden benadrukt en ontwikkeld. Uitwerpselen van de hond moeten op verantwoorde wijze opgeruimd worden door degene die de hond uitlaat. Dat kan onder andere met een eenvoudig plastic zakje tot een speciaal daartoe in de handel verkrijgbaar hondenpoepschepje. Om deze norm breed te laten postvatten en om het ongewenste gedrag werkelijk om te buigen, is een communicatiecampagne noodzakelijk. Verder is een communicatiecampagne ook gewenst om bij onze inwoners een positieve houding ten opzichte van de te nemen maatregelen te bewerkstelligen. Tevens kan bevorderd worden dat mensen elkaar (individueel of via een buurtvereniging) gaan aanspreken bij het waarnemen van het ongewenst gedrag (sociale controle). Deze campagne vraagt om een "persoonlijke aanpak" en moet gericht worden op meerdere doelgroepen.

Wij denken hierbij niet alleen aan de hondenbezitters maar ook aan kinderen (campagne via scholen) of aan hondensportverenigingen, kennels, dierenartsen, dierspecialisten en buurt- en wijkverenigingen. Dit vraagt om een gerichte en professionele aanpak, waarbij van diverse communicatiemiddelen gebruik gemaakt wordt.

In bijlage B van deze nota wordt een voorstel gedaan.

Vanwege de beperkt aanwezige capaciteit en kennis op dit gebied in de ambtelijke organisatie is het reëel de communicatiecampagne uit te besteden aan een daartoe gespecialiseerd bureau.

5.2 Handhaving.

Wil een strafbepaling effectief en geloofwaardig zijn, dan is het nodig om toe te zien op de naleving ervan. Het moet derhalve voor de burger duidelijk zijn dat er verbaliserend en corrigerend wordt opgetreden.

Wij hebben de indruk dat het merendeel van de hondenbezitters van goede wil is en uiteindelijk, wellicht na een gewenningsperiode, op positieve wijze zal bijdragen aan de oplossing van het hondenpoepprobleem.

Wij gaan er voorts vanuit dat er naast de genoemde grote groep een kleinere groep hondenbezitters bestaat die zich niets aantrekt van voorlichting, regelgeving en voorzieningen en zal blijven volharden in ongewenst gedrag. Met het hondenbeleid dient ook en vooral die groep te worden bereikt, omdat met name die verantwoordelijk kan worden geacht voor veel van de ondervonden overlast. Teneinde te voorkomen dat het hondenbeleid verzandt in vrijblijvendheid, dient dan ook strikt toezicht te worden uitgeoefend op een juist gebruik van gerealiseerde voorzieningen (zie hierna 5.3) en naleving van verscherpte regelgeving.

Naast voorlichting en positieve actie dient de mogelijkheid aanwezig te zijn om daadwerkelijk handhavend op te treden. Zonder handhaving mist een hondenbeleid een passend sluitstuk en zullen wij niet in staat zijn de gewenste gedragsverandering bij hondenbezitters te bewerkstelligen.

In de voormalige gemeente Drunen was een full time hondenwachter werkzaam. Hij werkt nu in dezelfde functie voor onze gemeente maar is niet in staat om het grondgebied van onze nieuwe gemeente op afdoende wijze te controleren. De bebouwde kommen zijn daarvoor te groot en liggen te ver uiteen.

De hondenwachter heeft gezien zijn opleiding en scholing geen opsporingsbevoegdheid. Hij is toezichthouder en kan dus niet verbaliserend optreden.

Gelet op het vorenstaande wordt daarom voorgesteld in ieder geval een opsporingsambtenaar aan te stellen. Het bijkomend voordeel van de aanstelling van een opsporingsambtenaar is dat deze deels ook zou kunnen worden ingezet voor het toezicht houden op de naleving van andere regelgeving: handhaving bestemmingsplannen, illegale afvalstort, onjuist aanbieden huishoudelijk afval, illegale lozingen, illegale terrassen bij horeca e.d. Wij verwijzen op dit punt naar het concept-milieuprogramma 1998 onder paragraaf 5.05, waarin is aangegeven dat een nota Handhaving Ruimtelijke Zaken wordt voorbereid. De noodzaak voor de opstelling van deze nota is mede ingegeven door het ontbreken van beleid en een daarop gebaseerde werkwijze.

De opsporingsambtenaar moet in goed samenspel met de politie functioneren. Het is zaak om (o.a. in het driehoeksoverleg tussen politie, officier van justitie en burgemeester) beleid te ontwikkelen en afspraken te maken over de intensiteit van de handhaving van het hondenbeleid. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat deze handhaving ontaardt in een heksenjacht, maar er moet sprake zijn van enige regelmaat in het waarneembaar en merkbaar controleren en ingrijpen. Het spreekt uiteraard voor zich dat, in verband met uitlaatpieken van honden, de werktijden van de bijzonderopsporings- en toezichthoudendambtenaar zich niet beperken van Ma. t/m. Vr. van 9.00 uur tot 17.00 uur.

De gemeentelijke parkeerwachter, die voornamelijk werkzaam is in de vesting Heusden en opsporingsbevoegdheid heeft, zou wellicht eveneens betrokken kunnen worden bij de handhaving van het hondenbeleid en overige regelgeving.

De mogelijkheden daartoe zullen nader worden bezien.

Voor de politie zien wij een taak weggelegd in de ondersteuning van de hondenwachter en de opsporingsambtenaar. De politie is veel op straat, ziet veel en kan de bovengenoemde personen in dat opzicht voorzien van nuttige tips.

5.3 Overige ondersteunende maatregelen.

Zouden de maatregelen beperkt blijven tot afspraken over de handhaving en tot een communicatieproject in de startfase, dan zijn wij van mening dat dit pakket te mager is. Wij stellen daarom een aantal ondersteunende maatregelen voor die in het navolgende puntsgewijs aan de orde komen.

5.3.1 Hondenpoepbakken.

Ter stimulering van het gewenste gedrag, is het tevens zinvol om in de bebouwde kommen op redelijke afstand van elkaar speciale hondenpoepbakken te plaatsen waar de inhoud van de schepjes en de zakjes in gedeponeed kan worden. De loopafstand tot dergelijke bakken mag niet te groot zijn zodat de hondenbezitter niet een kwartier met zo'n zakje hoeft te wandelen. De bakken zullen, afhankelijk van de weersomstandigheden, gemiddeld eenmaal per week gelegegd moeten worden.

Wij stellen voor om in 1998 in totaliteit zo'n 100 bakken te plaatsen, verdeeld over de centrumgebieden in de grotere kernen van onze gemeente. Bij de noodzaak tot plaatsing van de bakken zal aan de afstand tot het buitengebied betekenis worden toegekend. De bakken dienen vandalismebestendig te zijn en te passen in het straatbeeld. Verder dienen de bakken niet te dicht bij woningen te worden geplaatst. Na verloop van enige tijd kan in het najaar van 1998 een beperkte evaluatie plaatsvinden inzake het gebruik van de bakken en de vraag worden beantwoord of er nog extra bakken moeten worden geplaatst.

5.3.2 Uitlaatvelden.

Naast de genoemde afvalbakken wordt tevens voorgesteld om, conform het reeds uitgevoerde beleid van de voormalige gemeente Drunen, op een aantal locaties zogenaamde uitlaatvelden aan te leggen. Deze uitlaatvelden blijken in de praktijk goed te voldoen. Ook andere gemeenten hebben hiermee positieve ervaringen.

Op een uitlaatveld mag de hond los lopen en vrijelijk zijn behoefte doen, zonder dat dit opgeruimd hoeft te worden. De uitlaatvelden moeten worden aangelegd op die locaties die thans al worden gebruikt om honden uit te laten en waar veel overlast van honden wordt ondervonden. Door juist deze terreinen te bestemmen voor honden menen wij dat overlast direct zal afnemen. De uitlaatvelden zullen, ongeacht de afmetingen ervan, zoveel mogelijk uniform worden uitgevoerd en ingericht. Daarnaast dienen de hondenuitlaatvelden ook duidelijk aangegeven te worden via een markering met behulp van borden.

Voorts worden de uitlaatvelden begrensd door een hekwerk van circa 1.00 meter hoogte, waarin één in-uitgang is gelaten. Teneinde mogelijke bezwaren uit de directe omgeving te voorkomen, zullen de uitlaatvelden rondom het hekwerk worden ingeplant met groenblijvende beplanting, die op den duur deel uit zullen gaan maken van de lokale groenvoorziening. Het uitlaatveld wordt op die wijze grotendeels aan het zicht onttrokken.

Uiteraard behoeft elke kern een aparte aanpak. Zo kan er bijvoorbeeld in de vesting Heusden geen uitlaatveld worden aangelegd en is dit in een kern als Herpt waarschijnlijk niet nodig. Verder worden de omwonenden in de gelegenheid gesteld op- en aanmerkingen te maken over de voorgenomen aanleg van de uitlaatvelden.

In Drunen zijn in het verleden 7 uitrenvelden gerealiseerd. De hoeveelheid nog aan te leggen uitrenvelden wordt door ons voorlopig ingeschat om zo'n 15 stuks. Ze zullen gefaseerd moeten worden aangelegd. Voor 1998 stellen we voor om 3 uitrenvelden aan te leggen op nog nader te bepalen locaties. Gelet op de reeds aanwezige uitrenvelden in Drunen gaan we er van uit dat de aanleg niet in die kern geschiedt.

Verder wordt voorgesteld om de mogelijkheid te onderzoeken om enkele grote speelweiden voor honden aan te leggen c.q. aan te wijzen.

Het zou ook mogelijk zijn om bepaalde berm- en plantsoenen aan te wijzen als plaatsen waar het is toegestaan om honden aangelijnd de behoeften te laten doen en de opruimplicht buiten toepassing te laten.

In het verleden zijn een aantal plaatsen reeds als zodanig aangewezen. Wij menen echter dat het ongewenst is verspreid in de gemeente dergelijke plaatsen aan te wijzen. Wij voeren hiervoor een viertal argumenten aan:

1. als vrije plaats aangewezen stroken worden in veel gevallen ervaren als een degradatie van de straat;
2. verspreide vrije plaatsen vergen zeer intensief en inefficiënt onderhoud;
3. voor de hondenbezitter is niet duidelijk waar het nu wel en niet is toegestaan de hondenpoep te laten liggen;
4. voor de medewerkers van de buitendienst die zich bezig houden met het onderhoud van de plantsoenen is het zeer vervelend.

Het aanwijzen van dergelijke plaatsen maakt tenslotte ook de handhaving niet gemakkelijker.

5.3.3 Verboden terreinen/bebording.

Er zullen een aantal terreinen worden aangewezen waar het verboden is voor honden. Gedacht wordt aan kinderspeelplaatsen e.d.

Bovengenoemde terreinen zullen daarom met behulp van borden worden gemarkeerd.

5.3.4.Nieuwe woonwijken.

Verder wordt voorgesteld om voortaan bij het opstellen plannen voor nieuwe woonwijken reeds rekening te houden met de hondenuitlaatplaatsen. Bij de uitvoering van het voltooiingsplan van de wijk wordt het uitlaatveld aangelegd.

Deze werkwijze voorkomt veel werk (inspraak, bezwaren e.d.) en de bewoners zijn vooraf op de hoogte van de locatie van het uitlaatveld.

5.3.5 Hondenpoepzuiger.

De uitlaatvelden zullen gemiddeld tweemaal per week met een hondenpoepzuiger schoon gemaakt moeten worden.

Daarnaast zal regelmatig, zolang de uitlaatvelden niet zijn aangelegd, de hondenpoepzuiger een rondje door de gemeente moeten maken.

Deze hondenpoepzuiger kan tevens ook uit een oogpunt van preventie worden ingezet om "ongelukjes", die zijn blijven liggen, snel op te ruimen. Want als een omgeving er netjes uitziet, is men ook sneller geneigd om dat zo te houden.

Momenteel wordt de hondenpoepzuiger van de fa. Jan Klerks uit Drunen hiervoor ingehuurd (2 dagen per week). Het betreft een opzetstuk dat op de borstelmachine wordt geplaatst; de borstelmachine kan dan dus niet voor borstelen worden ingezet. De voormalige gemeente Drunen heeft dit destijds zo geregeld voor het schoonhouden van de uitlaatvelden gelegen op haar grondgebied.

Gezien de uitbreiding van het grondgebied en de geografische ligging van de diverse kernen is het noodzakelijk te beschikken over een hondenpoepzuiger die continu in bedrijf is. De meest aantrekkelijke optie is de aanschaf van een autonome hondenpoepzuiger. Daarbij moet ons inziens worden gestreefd naar inzet van gesubsidieerde arbeidskracht.

Degene die met de hondenpoepzuiger zal werken, draagt dan tevens zorg voor het legen van de hondenpoepbakken.

5.3.6.Registratie en identificatie honden.

Conform artikel 2.4.16 van de APV van de gemeente Heusden is het verboden een hond te laten verblijven of te laten lopen op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een door middel van tatoeage aangebracht identificatiemerk, die de eigenaar of houder duidelijk doen kennen.

Naast het controleren huis-aan-huis kan het uitgeven van een hondenpenning een positieve bijdrage leveren inzake de aangifte van honden. Dit wordt bevestigd door gemeenten die reeds zijn overgegaan tot uitgifte van een hondenpenning. Door het dragen van een hondenpenning wordt direct zichtbaar wie wel en wie geen belasting betaald, hetgeen de sociale controle

bevordert. Tevens kan de handhaver informatie verstrekken aan de afdeling Financiën die is belast met de inning van de hondenbelasting.

De hondenpenning dient jaarlijks te worden uitgegeven, en dient omwille van de herkenbaarheid (handhaving, sociale controle e.d.) steeds in een andere opvallende kleur te zijn uitgevoerd.

Invoering van de hondenpenning betekent dat bovengenoemd artikel van de APV gewijzigd zal moeten worden.

5.3.7. Controle hondenbelasting.

Er zal een werkwijze moeten worden ontwikkeld met betrekking tot de controle op de hondenbelasting. Mogelijk is de inzet van de hondenwachters hierbij gewenst.

Ook valt zeker te denken aan uitbesteding van de controle aan een gespecialiseerd bedrijf op dit gebied. Holland Ruiters is bijv. een bedrijf dat reeds in 200 gemeenten op dit gebied werkzaam is. Onder andere in de gemeenten Oosterhout, Woudrichem, Gorinchem, Boxtel, Wijchen, Den Bosch. Deze gemeenten hebben met het uitbesteden van bovengenoemde werkzaamheden zeer positieve ervaringen. Gelijktijdig met de huis-aan-huiscontrole ten behoeve van de hondenbelasting kunnen eventueel ook nog andere zaken geïnventariseerd worden (b.v. leegstand).

Ervaringscijfers geven aan dat toch nog een behoorlijk percentage van de hondenbezitters via deze weg alsnog tot aangifte kan worden bewogen. In de gemeente Woudrichem bedroeg dit bijv. zelfs 30%. In zijn algemeenheid betekent dit dat de extra opbrengsten in een eerste jaar van controle al uitstijgen boven de kosten van de controles. Naast het voordeel van tijds- en dus kostenbesparing voor de eigen organisatie is er voorts direct een goede registratie beschikbaar. Tenslotte zal het duidelijk zijn dat de opbrengst van de hondenbelasting er structureel door wordt verhoogd.

5.3.8 Voorlichting.

Wil het hondenbeleid succes hebben, dan moet daar ook in structurele zin in onze voorlichting (persartikelen, hondenuitlaatkaart, folders met adviezen over de aanschaf van hulpmiddelen, stickers e.d.) aandacht aan geschonken worden.

Daarnaast kunnen uiteraard buurtverenigingen, de hondenwachters en de medewerkers van de afdeling Buitendienst informatie verschaffen.

6. Financieel beleid.

Hondenbelasting.

In algemene zin wordt als bezwaar tegen hondenbelasting aangevoerd, dat het mensen zou legitimeren hun hond op openbaar domein maar de behoefte te laten doen ("ik betaal er voor, dus moet de gemeente het maar opruimen").

Het moge duidelijk zijn dat een dergelijke opvatting onjuist is. Want de hondenbelasting wordt met name aangewend voor controle (o.a. salaris hondenwachter(s)), voorlichting, de aanleg van de uitlaatvelden, afvalbakken en overige servicemaatregelen.

Door de inning van de hondenbelasting kan de uitvoering van het hondenbeleid geheel of gedeeltelijk worden bekostigd, afhankelijk van de bestuurlijke keuze.

In de communicatiecampagne zal de bovenomschreven opvatting dan ook sterk worden bestreden.

Financiering voorgestelde maatregelen.

Bij deze nota is een bijlage C gevoegd waarop een indicatieve raming is aangegeven met betrekking tot de financiering van de voorgestelde maatregelen. Daarbij is uitgegaan van een geschatte opbrengst van de hondenbelasting conform de begroting. Het betreft een overzicht voor 1998.

Wij merken hierbij het volgende op:

- inzake de aan te stellen opsporingsambtenaar wordt verwezen naar het gestelde op pagina 7; de daarmee samenhangende kosten zullen, afhankelijk van diens uiteindelijke taakstelling, mogelijk slechts ten dele voor rekening van het hondenbeleid komen;
- de kosten van de communicatiecampagne zijn geschat. Door offertes in te winnen, zal hierover duidelijkheid ontstaan;
- de opbrengst van de hondenbelasting is ontleend aan de schatting in de begrotingen van 1997 en 1998. Inmiddels wordt er gewerkt aan de verwerking van de aangiften en de laatst bekende cijfers duiden op een opbrengst die wat hoger zou kunnen zijn, mogelijk f. 350.000,-- tot f. 360.000,--. Daarbij is geen rekening gehouden met de effecten van een uit te voeren controle op de hondenbelasting. Zoals hiervoor onder 5.3.8. is uiteengezet zijn ook hiervan positieve effecten te verwachten.

Op een aantal punten is dus nog geen volstrekte duidelijkheid te verkrijgen. Om de kosten voor 1998 te dekken, zijn voorts incidentele bijdragen uit respectievelijk de reserve Drunen en het overschot begroting 1997 benodigd.

Naar verwachting zal in het najaar van 1998 een eerste beperkte evaluatie kunnen plaatsvinden. Dan zullen de gewenste maatregelen voor de verdere toekomst moeten worden bezien. Op dat moment zal ook de kostendekkendheid van het hondenbeleid aan de orde zijn. Uitgaande van kostendekkendheid zal voortzetting van het beleid op basis van de huidige inschatting moeten leiden tot een verhoging van de hondenbelasting.

Zoals opgemerkt is er nu op dit punt nog geen duidelijkheid te krijgen; een voorstel tot verhoging van de hondenbelasting voor 1998 wordt daarom niet gedaan.

7. Uitvoering.

Uitvoering van het vorenstaande kan op een aantal onderdelen eerst plaatsvinden nadat uitwerking in een plan van aanpak is geschied. Om het plan van aanpak verder uit te werken wordt voorgesteld om een werkgroep in te stellen. De samenstelling van de werkgroep dient te bestaan uit vertegenwoordigers van de diverse afdelingen en instanties die te maken hebben/krijgen met het hondenbeleid (zoals: Buitendienst, Civiele- en Cultuurtechniek, Belastingen, Voorlichting, Politie e.d.).

8. Overzicht uit te voeren acties.

Tenslotte volgt onderstaand nog een opsomming van de uit te voeren acties:

- werkgroep samenstellen;
- aanschaf hondenpoepzuiger;
- communicatiecampagne opstarten volgens voorstel (zie bijlage a);
- intensivering handhaving/aanstelling personeel:
 - * opsporingsambtenaar in relatie tot overige handhavingstaken;
 - * bezien positie parkeerwachter;
 - * t.b.v. hondenpoepzuiger.
- opstellen uitvoeringsplan incl. fasering inzake:
 - * locaties uitlaatvelden;
 - * locaties afvalbakken;
 - * locaties verboden terreinen;
 - * mogelijke aanleg/aanwijzing grote speelweiden.
- invoering hondenpenning;
- controlesystematiek hondenbelasting opstellen;
- verzorging structurele voorlichting.

Bijlage A: Hondenbeleid voormalige gemeenten Drunen, Heusden, Vlijmen.

Hondenbeleid voormalige gemeente Drunen.

In augustus 1993 heeft de gemeenteraad van Drunen de nota Hondenbeleid vastgesteld. Het beleid beoogde de vervuiling van het milieu door honden en de daarmee gepaard gaande overlast voor de bevolking terug te dringen. In de nota werd voorgesteld om het hondenprobleem integraal aan te pakken. Dit betekende dat naast het verbieden van een aantal gedragingen ook voorzieningen gerealiseerd dienden te worden. In april 1995 is het hondenbeleid geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat door het ingevoerde hondenbeleid de beoogde doelstellingen bereikt werden.

Om de overlast door honden te beperken zijn destijds de volgende maatregelen c.q. voorzieningen getroffen.

1. In de Algemene Plaatselijke Verordening zijn artikelen opgenomen die een verplichting inhouden voor het aanlijnen van de honden alsmede het opruimen van de hondenpoep binnen de bebouwde kom. Beide verplichtingen golden niet voor de uitrenvelden en de aangewezen bermstroken. Tevens werden de goten uitgezonderd van de opruimplicht.
2. In het verleden was een aantal bermstroken aangewezen waar honden vrijelijk uitgelaten konden worden. Deze bermstroken zijn opnieuw aangewezen. Tevens werd een zevental uitrenvelden gefaseerd aangelegd. In 1995 aan de Jamaïcaring (35 x 35 m.), de Bachstraat/Lisztstraat (12 x 15 m.) en aan het Vermeerplantsoen (14 x 15 m.). In 1996 aan de Zonnebloemlaan (20 x 12 m.) en de Kastanjelaan (40 x 35 m.) en in 1997 zijn de uitrenvelden aan de Beethovenlaan/Sweelinckstraat (10 x 22 m.) en aan de Van Houtenstraat (15 x 30 m.) gerealiseerd.
Bij de aanleg van de uitrenvelden is getracht om een evenwichtige geografische spreiding van de uitrenvelden te verkrijgen alsmede om de uitrenvelden op zo groot mogelijke afstand van de bebouwing te situeren.
3. In 1994 is een hondenwachter aangesteld, om zodoende te voorkomen dat het hondenbeleid verzandt in vrijblijvendheid. De hondenwachter houdt toezicht op het juist gebruik van de gerealiseerde voorzieningen en naleving van de (verscherpte) regelgeving. De hondenwachter heeft echter geen verbaliserende bevoegdheid. Hieromtrent wordt samengewerkt met de politie. Indien blijkt dat na diverse waarschuwingen van de hondenwachter nog steeds niet het juiste gedrag wordt vertoond, dan treedt de politie verbaliseerd op.
4. Door middel van voorlichting (folders, informatie-avonden en publicaties) werden de burgers op de hoogte gesteld van het nieuwe beleid.
5. Per 1 januari 1994 werd hondenbelasting geheven. De hondenbelasting is gemotiveerd vanuit het principe "de vervuiler betaalt". De geïnde gelden werden aangewend ten behoeve van realisatie en onderhoud van de voorzieningen die direct gelieerd zijn met het hondenbezit. Het profijtbeginsel was in feite niet van toepassing. Het daadwerkelijk gebruik van de voorzieningen was niet bepalend voor de betaling van de hondenbelasting. De controle van de hondenbelasting vond plaats door de hondenwachter. Hij voerde jaarlijks een huis-aan-huis controle uit, met als leidraad een lijst van personen die in aanmerking kwamen voor hondenbelasting.
De belasting werd per hond geheven en bedroeg f 85,- voor de eerste hond, f 125,- voor de tweede hond en voor de derde hond f 150,-.
Deze tariefstelling leverde een bedrag op van f176.000,- in 1995 en f 158.000,- in 1996. Door het innen van de hondenbelasting verliep de uitvoering van het hondenbeleid ongeveer budgettair neutraal.

Hondenbeleid voormalige gemeente Heusden.

"Verordening Hondenbelasting Heusden"

In Heusden werd sedert 1972 hondenbelasting geheven. Sedert 1991 was de "Verordening Hondenbelasting Heusden 1991" van kracht. De hoogte van de belasting op grond van deze verordening bedroeg per hond f 75,- per belastingjaar.

In het kader van deze verordening zijn circa 500 honden gemeld (opbrengst circa f. 37.500,-). Deze belasting werd niet gebruikt voor een specifiek hondenbeleid.

Hondenbeleid voormalige gemeente Vlijmen.

Op 16 november 1991 is in de gemeente Vlijmen, in de wijk Vijfhoeven-II, gestart met een proef ter aanpak van de problematiek honden(uitwerpselen).

De uitgangspunten van de proef:

- bij het uitlaten van de honden diende men in het bezit te zijn van een opruimmiddel;
- in het proefgebied moesten de honden aangeliind zijn behoudens de renstroken;
- de hondenuitwerpselen moesten worden verwijderd en gedeponeed in mini-containers (ca. 12 st.);
- de proef gold voor een half jaar;
- de gemeente zou vooraf het proefgebied opschonen;
- het opruimmiddel was verkrijgbaar bij plaatselijke ondernemers.

In de Algemene Plaatselijke Verordening waren geen specifieke artikelen opgenomen om het proefproject te ondersteunen.

De kosten verbonden aan de proef waren f. 22.000,--. De gemeente Vlijmen heeft de kosten destijds ten laste gebracht van het bestemmingsplan Vijfhoeven (exploitatie).

Destijds is gesteld dat:

- a. indien de proef slaagt dan wordt overwogen om voor de gehele gemeente de voorgestelde methodiek toe te passen;
- b. indien de proef mislukt dan zullen wellicht strengere maatregelen en financiële voorwaarden voor de hondenbezitters van kracht worden.

Opmerkingen:

Door de gemeente Vlijmen is geen evaluatie-notitie opgesteld. Wel is destijds geconcludeerd dat de proef grotendeels is geslaagd. Naar inschatting zijn de hondenuitwerpselen op het gazon en op de openbare weg in het proefgebied met ca. 80 à 90 % afgenomen. Derhalve is de proef gecontinueerd.

Op verzoek van derden zijn buiten het proefgebied op een aantal plaatsen enkele verbodsborden "verboden voor honden" geplaatst.

Verdere maatregelen zijn niet genomen.

De fa. Van Gansewinkel verzorgt het ledigen en reinigen van de mini-containers ten behoeve van de hondenpoep. Deze kosten (f. 5500,-per jaar) werden betaald uit de afvalstoffenheffing. Er werd geen hondenbelasting geheven.

Conclusie inventarisatie hondenbeleid voormalige gemeenten.

Uit vorenstaande inventarisatie kan geconcludeerd worden dat in alle genoemde gemeenten aandacht is besteed aan de hondenproblematiek. Het beleid van de gemeente Drunen was het meest uitgewerkt. Verder is een aantal overeenkomsten in het beleid te constateren zoals de aanlijn- en opruimverplichting.

Aan de commissie Maatschappelijke Zaken en Milieu is voorgesteld om het "Hondenbeleid" van de voormalige gemeente Drunen als leidraad te nemen voor de gemeente Heusden. De commissie is akkoord met het advies om in de loop van dit jaar met een plan van aanpak te komen voor het gehele grondgebied. Hierbij dient o.a aan de orde te komen:

- locatie en aanleg uitrenvelden;
- plaatsing mini-containers;
- voorlichting;
- aanpassing APV;
- personele consequenties;
- financiële consequenties;
- aanschaf materieel.

Bijlage B: Communicatiecampagne aanpak overlast hondenpoep.

Doel communicatiecampagne

Bij de aanpak van de hondenpoepoverlast hebben we te maken met een mentaliteitskwestie. In dergelijke gevallen kan niet volstaan worden met een communicatiecampagne die zich enkel richt op het bekend maken van de te nemen maatregelen. Het is ook nodig dat mensen er positief tegenover (komen te) staan en dat ze ernaar handelen. Met zo'n communicatiecampagne moet daarom een drieledig doel nagestreefd worden:

1. Er moet ten eerste **informatie** verstrekt worden over de te nemen maatregelen (kennis-aspect).
2. Verder moet geprobeerd worden een positieve houding t.o.v. de te nemen maatregelen te bereiken/te vergroten, ook betrokkenheid van hondenbezitters en sociale controle door overigen is daarbij van belang.
3. Ten derde is het van belang om het gewenste gedrag door de hondenbezitter/hondenuitlater te bereiken.

Een campagne met dit doel vraagt een zo persoonlijk mogelijk gerichte aanpak en een lange termijn aanpak.

Doelgroepen.

Met de campagne moeten diverse groepen mensen worden bereikt. Deze zijn te scheiden in interne en externe doelgroepen.

Intern zijn dat: voorlichtingsambtenaren afdeling Bestuursondersteuning, afdelingen Bouwen en Wonen, Civiele-en Cultuurtechniek en Buitendienst Gemeentewerken, hondenwachters.

Extern: politie, inwoners (volwassenen), hondenbezitters (via registratie afdeling Financiën), intermediaire groepen waarmee de hondenbezitter contact heeft zoals hondensportverenigingen, dierenartsen, dierenspecialisten, kennels, eventueel een aparte campagne voor scholen (jeugdigen=aparte doelgroep), verder buurt- en wijkverenigingen om betrokkenheid te vergroten in eigen wijk en de (regionale) pers voor verspreiding van informatie over de campagne.

Inhoud van de boodschappen.

De boodschap die naar de diverse doelgroepen moet worden overgebracht moet allereerst informatieve aspecten omvatten zoals: Wat zijn de te nemen maatregelen, vanaf wanneer zijn ze geldig, wat zijn de sancties als de regels overtreden worden.

Ook definiëren begrip "bebouwde kom", opruimmiddelen: welke zijn er, hoe werken ze, waar te koop e.d.

Verder richt de boodschap zich ook op de houding en het gedrag: uitleggen waarom juist voor deze maatregelen is gekozen en niet voor andere zaken, waarom de maatregelen van belang zijn en waarom eraan meegewerkt zou moeten worden. Daarbij zal de boodschap aangepast moeten worden voor de interne en de externe doelgroepen die hiervoor al genoemd zijn.

Middelen.

De boodschap wordt overgebracht via een aantal communicatiemiddelen. Uitgangspunt voor keuze van deze middelen is: zo dicht mogelijk naar de doelgroepen toegaan met informatie, middelen kiezen waarvan zij gebruik maken om zo bereik en effect te vergroten.

Bij de keuze voor de middelen wordt ook weer onderscheid gemaakt tussen interne en externe groepen. Er kunnen wel massamedia ingezet worden voor het overbrengen van algemene informatie en om de aandacht te vestigen op het onderwerp. Die media zijn: gemeentegids, gemeentepagina en de regionale pers.

Ook voorlichting persoonlijk naar groepen toe middels bijeenkomsten. Verder kan gedacht worden aan een folder met korte info over maatregelen om mee te geven, neer te leggen bij dierenartsen, dierenspecialisten, uitreiken tijdens voorlichtingsbijeenkomsten. Contact met dierenspecialisten over bijvoorbeeld kortingsactie op opruimmiddelen b.v. met kortingsbon bij folder of op gemeentepagina (gemeente verschil betalen?). Via posters in wijken op punten

waar veel hondenuitlaters passeren, kan de aandacht op de (nieuwe) maatregelen gevestigd worden. Tevens kunnen contacten gelegd worden met hondenverenigingen zodat zij aan hun leden de informatie weer doorgeven.

Eventueel ook een aparte campagne voor de scholen.

Budget.

Het budget voor deze campagne bestaat uit twee componenten: de kosten voor de introductiecampagne en de kosten voor een (bescheidener) vervolgcampagne om de continuïteit te handhaven.

Afgezien van uren, kosten in elk geval de volgende middelen geld:

- eenvoudige folder;
- posters;
- scholencampagne;
- bijbetalen kortingsactie opruimmiddelen;
- voorlichting/zaalhuur e.d.;

Als de campagne wordt uitbesteed komen daar nog de kosten voor een bureau bij. (voor overleg en voorbereiding van de campagne, begeleiding van productie en voorlichtingsmaterialen, schrijven van artikelen en persberichten, het houden van interviews en het voeren van de introductiecampagne).

Tijdsplanning/plan van uitvoering.

Om een tijdsplanning voor de communicatie te kunnen maken moet de zogenaamde "datum X" bekend zijn.

Op datum X zijn de bakken geplaatst, zijn er reeds een aantal uitlaatvelden aangelegd en staan de controleurs paraat.

Voorafgaand aan datum X moet uitgelegd worden wat de gemeente van plan is, wanneer dat zal gebeuren, waar de uitlaatvelden liggen, wat er voor opruimmiddelen te krijgen zijn en waar deze te koop zijn.

De communicatiecampagne zou moeten starten ca. 6 weken voordat de maatregel ingaat. Dat houdt in dat de voorbereidingen voor de campagne en het aanmaken van materiaal daarvoor al moeten plaatsvinden en dat duurt ca. 8 weken. Eén en ander komt erop neer dat de invoeringsdatum X zodanig bepaald moet worden dat er een termijn van drie maanden beschikbaar is voor voorbereidingen c.q. de communicatiecampagne zelf.

In geval van uitbesteden van de campagne komt daar nog extra tijd bij voor het selecteren van een bureau (ca. 3 weken).

Naschrift.

Een communicatiecampagne zoals deze waar de "persoonlijke aanpak" gekozen wordt om resultaat te boeken, vraagt veel meer menskracht en beschikbare tijd dan een campagne die puur op het verstrekken van informatie gericht is.

De beschikbare capaciteit en kennis/ervaring bij de medewerkers van de afdeling Milieu en die van voorlichting binnen de afdeling Bestuursondersteuning is niet toereikend om een dergelijke campagne te kunnen voeren. Dit betekent dat de campagne uitbesteed moeten worden aan een bureau.

Dat heeft gevolgen voor de voorbereidingstijd en de kosten. Vanzelfsprekend zijn er diverse invullingen van een campagne mogelijk. Als echter voor een beperkte en dus veel goedkopere campagne wordt gekozen, met bijvoorbeeld alleen inzet van massamedia, heeft dat onvermijdelijke gevolgen. In dat geval mag van een campagne over dit onderwerp, waar het nadrukkelijk gaat om het bereiken van een van een mentaliteits- en gedragsverandering, zeker niet het gewenste effect verwacht worden. Samenvattend adviseren wij dan ook over te gaan

tot een communicatiecampagne, gericht op persoonlijke aanpak en deze campagne uit te besteden aan een bureau.

Bijlage C: Kosten-opbrengstenplan hondenbeleid voor 1998.

A. Inrichtingskosten.

A.1 Uitlaatvelden f. 4.100,--
3 st. x f. 10.000,--/afschrijving 15 jr. à 7 %

B. Materiaalkosten.

B.1 Kosten aanschaf hondenpoepzuiger (afgerond)..... f. 8.500,--
f. 50.000,--/afschrijving 10 jr. à 7 %

B.2 Onderhoud, brandstof hondenpoepzuiger f. 5.000,--

B.3 Aanschaf hondenpoepbakken f. 8.500,--
100 st. x f. 500,--/afschrijving 10 jr. à 7 %

B.4 Onderhoud, vervanging hondenpoepbakken..... f. 5.000,--

B.5 Aanschaf borden..... f. 2.125,--
50 st. x f. 250,--/afschrijving 10 jr. à 7 %

B.6 Onderhoud, vervanging borden f. 1.250,--

C. Kosten uitgifte penningen.

C.1 Productiekosten.
Kosten aanmaak stempel (eenmalig) f. 840,--
f. 5.000,--/afschrijving 5 jr. à 7 %

C.2 Kosten penningen.
4.500 st. x f. 1,-- f. 4.500,--

C.3 Kosten verpakken en verzenden penningen
(f. 25,-- per 500 st.) f. 225,--

D. Kosten voorlichting.

D.1 Kosten communicatiecampagne..... f. 30.000,--

* éénmalig ten laste van reserve
voormalige gemeente Drunen (f. 51.360,--)

* De kosten in 1999 en volgende jaren
worden jaarlijks geschat op f. 10.000,--

E. Personeelskosten.

E.1 Afd. Financiën f. 88.000,--

E.2 Afd. Milieu (huidige hondenwachter en opsporingsambtenaar)..... f.300.000,--

E.3 Arbeidskracht hondenpoepzuiger/lediging hondenpoepbakken f. 27.000,--

Geschatte jaarlast 1998 f. 480.500,--

N.B. In de begroting voor 1998 is rekening gehouden met f. 354.000,--

Geschatte inkomsten 1998 *

A.1 Opbrengst hondenbelasting f. 340.000,--

A.2 Niet bestede gelden 1997 f. 50.000,--

A.3 Reserve Drunen..... f. 51.360,--

Totaal **f. 441.360,--**

* Zie hoofdstuk 6 onder "Financiering voorgestelde maatregelen".

Kosten zijn bepaald aan de hand van eerdere ervaringen, offertes, berekeningen en schattingen.